

[Hans Nielsen.]

er paa det rene med, at disse Grundtvigs Ord ikke er glemt ude i Landet, dem husker mange Venstremænd, og de tager dem sikkert efter Bogstaven og tager dem alvorligt. Derfor behøver det ærede Medlem Hr. I. A. Hansen ikke at være ængstelig for at lukke Døren op paa Klem; der vil være mange, som med Længsel ser efter den Dør. Men jeg er paa det rene med, at naar Venstre gaar den Vej, og naar det ærede Medlem Hr. Madsen-Mygdal gaar den Vej, vil han blive haanet og spottet som aldrig nogen Sinde før fra konservativ Side. (Hør!). Der siges „Hør“ til Bekræftelse, og det forstaar jeg saare vel, thi saadan har det for Resten altid været for Venstre; i Venstres antimilitaristiske Periode, i min tidlige Ungdom, saa langt jeg husker tilbage i Politik, har det været saadan.

Christen Berg holdt en Gang en Tale, hvori han protesterede mod Højres store Militærbefæstninger og Krigsrustninger; han sagde, det var ikke nogen Nytte til, det var nok saa godt, om Folket havde Dannevirke i Brystet. Det var efter min Formening en smuk og klog Udtalelse, men den gav Anledning til, at han i Aar og Dag blev forfulgt og forhaanet og bespottet paa det forfærdeligste fra konservativ Side.

Der skreves Smædeviser om ham, og jeg vil gerne citere et af Versene her, det er saa typisk. Det lyder:

„Visselulle, Hans og Per,
Fred og ingen Fære her.

Hvad skal vi med Batterier?

Kommer Tysken, ræd han bli'r,

Nærens Tid han ser, vi har

Et levende Dannevirke i Brysterne.“

Man vil lægge Mærke til, at det er ikke alene Indholdet, men det er ogsaa Ordene, der er valgt med den størst mulige Haan; Ordene er halvt af Bondeoprindelse, de skal klistres paa Berg for at gøre ham ynkværdig og latterlig i Samtidens Øjne, fordi han havde denne Opfattelse. Jeg synes nu, det var en meget smuk Udtalelse, og jeg er ikke bange for at bekende mig til den samme Opfattelse, at det har sin store Betydning, at et Folk har Dannevirke i Brystet, paa samme Maade som man sætter sit Folk højt og sit Sprog og sin Kultur. Men denne Udtalelse blev han bespottet for og forfulgt for i Aar og Dag. Heller ikke det ærede Medlem Hr. Madsen-Mygdal og det ærede Medlem Hr. I. A. Hansen vil i den Henseende undgaa deres Skæbne, og derfor maa man haabe, at dette ikke vil ængste dem, saa at de viger tilbage. Det kan maaske blive en tornefuld Vej for dem en liden Stund, men jeg siger:

Frisk Mod, Antonius, du skal ikke vige tilbage!

Men fordi vi nu har faaet Bugt med Militarismen og Krigshæren i gammel Forstand — for det har vi i Virkeligheden faaet, i samme Øjeblik Venstre har indladt sig med Regeringen i Forhandlinger om det Nedrustningsforslag, der ligger paa Tingets Bord; det er efter min Formening ganske umuligt for et Parti at springe fra det ene til det andet, saadanne Krumspring kan intet Parti gøre i dette Spørgsmaal, og det tror jeg heller ikke, at Venstre ønsker at gøre —, selv om vi har faaet Bugt med det, saa er vi dog ikke færdige med dette Spørgsmaal. Hvad der skal komme efter det, er jo ikke helt afgjort endnu. Vi ønsker noget mindre, og Venstre ønsker noget mere, saadan kan man vel sige om Situationen i Øjeblikket. Den ene Part ønsker mere end den anden. Men det er jo ikke et betydeligt Spørgsmaal, om det skal blive noget mere, eller det skal blive noget mindre, og det har man vel ogsaa fra anden Side Følelsen af. Jeg ser, at de Konservative har holdt et nyt Delegeretmøde i Gaar i Roskilde. Der har det ærede Medlem Hr. Christmas Møller manet til Kamp, og man har vedtaget en Resolution, hvori Vælgerne gøres opmærksom paa den store Fære, der truer; man proklamerer, at nu skal der iværksættes en Agitation fra konservativ Side, som skal give Genlyd i hele Landet. Ja, det tvivler jeg ikke om, men derfor siger jeg ogsaa til mine ærede Partifæller og til Medlemmerne af det andet Regeringsparti, at det vilde være forkasteligt, om vi nu, fordi vi har faaet Bugt med Militærvæsenet i gammel Forstand, derefter satte os roligt hen og lod det gaa, som det bedst kunde. Nej, saaledes skal det ikke gaa. Ærede Medlemmer kender jo den berømte Scene i „Julius Cæsar“: Man har dræbt Cæsar; og straks raaber de to klogeste af Senatorerne eller Folketribunerne, som Shakespeare kalder dem: „Til Talerstolene! Til Talerstolene, Brutus!“ Ja, det er det, man maa sige til de to Partier, der særlig bærer Fredstanken og Afrustningstanken frem herhjemme. Vi har nu faaet Bugt med Militarismen i gammel Forstand, det vil ikke være muligt nogen Sinde at skabe en Militærordning paa det Grundlag, som var muligt i Fjor; men dette er jo ikke tilstrækkeligt, Spørgsmaalet er ogsaa, hvad der skal komme efter, og det afgør det danske Folk. Vi havde 100 000 Stemmers Majoritet ved sidste Valg; hvis vi stormer til Talerstolene nu alle sammen, saa vil vi faa 200 000 Stemmers Flertal ved næste Valg til Fordel for Nedrustningen.